

навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми / Зб. Наук. Пр. – Вип. 47. – Київ – Вінниця, 2017. – С.70-75.

12. Мамедова Л.В. Искусство как одно из средств развития эстетических качеств младших школьников/ [Электронный ресурс] Л.В.Мамедова // Современные проблемы науки и образования. – Режим доступа <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=27224>.
13. Олійник Н. Впровадження активних методів викладання в освітній процес / Н. Олійник, О. Григорович // Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи. Кам'янець-Подільський. – 2020. – С. 47-55.
14. Стахова І.А. Творчий підхід до організації природничо-наукової підготовки майбутніх учителів початкової школи / І.А.Стахова // Молодий вчений. – 2018.- №5(2). - С.127-131.

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЕВРИСТИЧНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

*Дзюбенко Анастасія, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Науковий керівник: В. І. Імбер кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

APPLICATION OF ELEMENTS OF HEURISTIC LEARNING IN MATHEMATICS LESSONS IN PRIMARY SCHOOL

*Anastasia Dzyubenko, bachelor`s student
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)*

***Анонція.** У статті проаналізовано значення використання творчого підходу до навчання молодших школярів на уроках математики. Визначено зв'язок евристики з розвитком творчого мислення; наведено приклади завдань з елементами евристичного навчання.*

***Ключові слова:** евристика, евристичне мислення, творчі здібності.*

***Abstract.** The article analyzes the importance of using a creative approach to teaching junior high school students in mathematics lessons. The connection of heuristics with the development of creative thinking is determined; examples of problems with elements of heuristic learning are given.*

***Key words:** heuristics, heuristic thinking, creative abilities.*

Орієнтація на особистісний підхід навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку вимагає від вчителя нових, креативних ідей. Одними із головних завдань вчителя є навчити дитину самостійно вчитись, формувати вміння і навички до творчого мислення. Для успішного розвитку творчого мислення учнів, педагог повинен диференціювати завдання, а також надати дитині можливість транслювати та доводити свої рішення не зважаючи на правильність твердження.

Державним стандартом початкової освіти передбачено, що в центрі уваги початкової школи стоїть учень та його обдарованість, здібності та потенційні можливості. Вчителями мають реалізовуватися нові дитиноцентричні підходи до освітнього процесу, залучаючи учнів до творчої діяльності та науково-дослідної роботи.

Основною проблемою нині для вчителів залишається пошук креативних підходів [1; 2; 4; 6], використання завдань з математики [3; 5], які б могли врахувати індивідуальні особливості кожної дитини. Саме тому значну увагу хочемо приділити застосуванню елементів евристичного навчання для розвитку творчого мислення школярів, підвищенню інтересу до вивчення математики, формуванню інтелектуальних здібностей.

Проблема розвитку евристичного мислення в процесі навчання математики цікавила багатьох педагогів: Г. Бевз, О. Скафа, К. Власенко, Є. Турецький, А. Мишкіс, Т. Мракова. Проблема використання нестандартних завдань для логіко-математичного розвитку учнів знаходиться у полі зору вітчизняних педагогів, таких як: В. Сухомлинський, А. Алексюк, Е. Голанд, Л. Гордон, О. Синиця, О. Біляєва, О. Савченко, В. Онищук та ін.

А. Хуторський вважає, що евристика – це спрямованість діяльності людини, орієнтована на створення нею суб'єктивно або об'єктивно нового і значимого продукту. Досліджуючи дидактичну евристику, учений стверджує, що мета евристичного навчання полягає в тому, щоб надати учням можливість творити знання, створювати освітню продукцію з усіма навчальними предметами, навчити їх самостійно вирішувати проблеми, що виникають при цьому [8].

Таким чином, на уроках математики учням потрібно надавати можливість створювати власні знання, оперувати поняттями, розв'язувати задачі різними способами.

І. Лернер виділив наступні елементи творчих здібностей:

- бачення нової проблеми в знайомій ситуації;
- перенесення знань і умінь в нестандартну ситуацію;
- бачення нових (прихованих) функцій відомих об'єктів;
- бачення всіх взаємозв'язків структури об'єкта;
- бачення альтернативних і варіативних способів вирішення завдання;
- комбінування відомих способів дій і створення на цій основі нового способу;
- побудова принципово нового способу розв'язання, що відрізняється від відомих [4].

На уроках математики можна використовувати такі евристичні прийоми: асоціювання, складання з декількох між собою мало зв'язаних понять, особиста емпатія та незакінчені історії.

Пропонуємо малий перелік завдань, які вчителі можуть використовувати у своїй професійній діяльності:

1. Подумати та запропонувати з чим асоціюються у дітей математичні поняття, засоби. Наприклад, час, годинник, дата, цифра 1, число 25 і т. д.
2. Дітям потрібно поєднати непоєднуване: цифру та героя з мультфільму, різні геометричні фігури між собою.
3. Пропонуємо учням, для кращого запам'ятовування правила, «зануритись» у самі поняття, намагаючись відчутти і пізнати його зсередини.
4. Школярі мають придумати логічне завершення розповіді вчителя, змінити питання до задачі, умову.

Кожний з описаних прийомів може бути використаний по-різному, зважаючи на цілі, зміст та умови навчання, а також враховують індивідуальні можливості кожного [7].

Отже, поняття евристичного навчання передбачає відмову від класичної репродукції знань, а продукує творчий підхід до пошуку вирішення завдань. Таким чином, застосування елементів евристичного навчання допомагають досягти мети всебічного розвитку компетентної особистості.

Список використаних джерел

1. Бондар Ю. В. Інтерактивна гра як інструмент розвитку творчих здібностей молодших школярів / Ю.В.Бондар // Наука та інновації – 2019: теорія, методологія та практика : матеріали Міжнародної наукової конференції (Запоріжжя, 6 грудня 2019 року). – Запоріжжя : МЦНД, – 2019. –Т. 3. – С. 115–117.
2. Демченко О. П. Проблеми використання проектної технології у навчально-виховній роботі з молодшими школярами / О. П. Демченко // Збірник наукових праць БДПУ. – Педагогічні науки. - №2. – Бердянськ : БДПУ, 2009. – С. 61-70.
3. Казьмірчук Н.С. Особливості організації проектної діяльності молодших школярів на уроках математики / Н.С.Казьмірчук, Т.С.Білик // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Серія: Педагогіка і психологія. – 2020. – № 61. -С.18-23.
4. Кіт Г.Г. Творчий характер дослідницької діяльності учасників педагогічного процесу / Г.Г.Кіт // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Серія : Педагогіка і психологія. – Випуск 34. – Вінниця, 2011. – С. 320-325.
5. Імбер В.І. Привчаємо розмірковувати з малку / В.І.Імбер // Дошкільне виховання. – №7. – 2015. – С.16-19.
6. Лазаренко Н. І. Зміст, структура і основні напрямки діяльності наукової лабораторії педагогічної майстерності викладача вищої школи / Н.І.Лазаренко // Професійна компетентність педагога в умовах оновлення змісту освіти та вимог ринку праці: зб. Матеріалів III регіональної наук.-практ. конфер. – Т. 15. – С. 24-26.
7. Розвиток творчих здібностей учнів засобами евристики [Електронний ресурс] / І. Лернер. – Режим доступу : <https://multiurok.ru/files/rozvitok-tvorchikh.html>
8. Хуторской А. В. Развитие одаренности школьников. Методика продуктивного обучения : пособ. для учителя / А. В. Хуторской. - М. : Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 2000. - 320 с

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Дубина Ірина, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник : Н.С.Казьмірчук, кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

FORMATION OF CREATIVE ABILITIES OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN BY MEANS OF MUSICAL ART

Dubina Irina, bachelor`s student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація: у статті виокремлено і теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування творчих здібностей молодших школярів засобами музичного мистецтва, зокрема: створення емоційно сприятливого навчально-виховного середовища, поетапність включення молодших школярів у творчу музичну діяльність, забезпечення особистісно зорієнтованого характеру педагогічної взаємодії вчителя й учнів у навчально-виховному процесі при опануванні музичного мистецтва, володіння учнями загально пошуковими вміннями у всіх видах музичної діяльності - сприйманні, виконанні, творенні.